

PERSDOSSIER

FEEL WOOD

**Interregionale valorisatie
van de korte keten van de houtkolom**

Interreg

France-Wallonie-Vlaanderen

UNION EUROPÉENNE
EUROPESE UNIE

Feel Wood

I. FINANCIËN EN EFRO

Met behulp van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO), ligt het Interreg V FWVL (France-Wallonie-Vlaanderen) programma aan de basis van vele projecten ter bevordering van de ontwikkeling van economische en sociale relaties tussen de regio's Hauts-de-France en Grand Est aan Franse kant en Wallonië en Vlaanderen aan Belgische kant. Het doel is om gezamenlijke vaardigheden samen te brengen met respect voor de rijkdom van elke betrokken regio, en dit ten voordele van de populaties in het gebied.

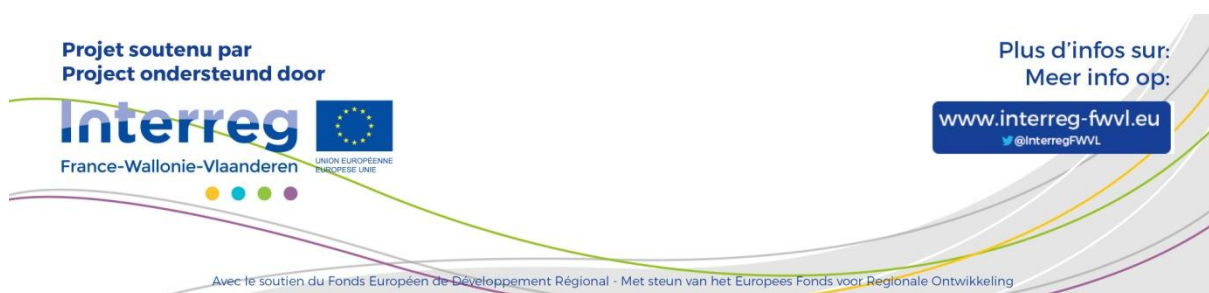
In totaal wordt 170 miljoen euro uit het Europees Fonds voor de Regionale Ontwikkeling (EFRO) toegewezen aan het programma ter ondersteuning van samenwerkingsprojecten in 4 thema's :

- Onderzoek, innovatie en transfert van technologieën
- Concurrentievermogen van het bedrijfsleven
- Erfgoed, natuurlijke hulpbronnen, risicobeheer
- Sociale cohesie, gezondheid, opleiding en werk

Het project Feel Wood wordt voor 55% gefinancierd door EFRO en 35% door de regio's en projectpartners.

FINANCIERING EFRO : € 215.981,54

TOTALE KOST : € 392.693,75

II. DE CONTEXT VAN HET PROJÉT

De houtkolom wordt gekarakteriseerd door een extreme heterogeniteit. Ze bestaat uit vele componenten die, van begin tot einde bos en hout beheren, exploiteren, transformeren, valoriseren en bewerken.

Het gaat om specialisten en erg specifiek vakmanschap die mekaar vaak niet echt kennen, maar nochtans sterk verbonden zijn.

Schematisch kunnen we de houtkolom indelen in verschillende activiteiten :

➤ De boseigenaars die het bos, waaruit het hout komt, in zijn geheel beheren. Ze staan voornamelijk in voor de bosverjonging om kwaliteitshout in voldoende kwaliteit en op een duurzame manier te kunnen produceren.

➤ De bedrijven van de eerste transformatie (bosexploitanten en zagerijen) die het hout uit het bos halen en instaan voor

de eerste verwerking voor levering aan de bedrijven van de tweede transformatie: zagen, planken maken, pellen, drogen.

➤ De bedrijven van de tweede transformatie die het hout verder verwerken tot een eindproduct. Ze omvatten de meubelmakers, bedrijven die constructiematerialen maken (deuren, vensters, parket, timmerwerk, houten skeletten enz.)

➤ De bedrijven van de houtconstructie, architectenbureaus en studiebureaus die het hout adviseren en voorschrijven.

➤ Daar kunnen we tot slot nog de commerciële sector aan toevoegen van houtimporteurs, onderhandelaars, groothandels en detailhandels, die het primaire product aan de lokale bedrijven van de tweede transformatie leveren ofwel het (semi)finale product aan de eindconsument.

Al deze activiteiten, hoe verschillend ook, zijn onvermijdelijk complementair.

Of het nu gaat om het planten van aangepaste soorten, het hout duurzaam te beheren, het maken van een productiemiddel kwalitatief aangepast, bij voorkeur lokaal, om vervolgens af te werken tot (semi)finale product. En, tot slot, procesmatig het materiaal verwerken in constructieprojecten... Dit alles resulteert in een oneindig en coherent geheel die idealiter als zodanig kan worden begrepen en opgevat.

Werken volgens een ketenlogica

Reeds vele jaren dragen de regionale en Europese instanties bij tot de ontwikkeling van de houtkolom via diverse programma's. Maar de betrokken organismen die dergelijke projecten tot een goed einde brengen, kunnen zich maar focussen op een schakel in de keten: of het nu overheen milieu, economie, het beheersen van een techniek, opleidingen enz. is, het wordt nooit in zijn geheel bekeken.

Echter, een van de belangrijkste evoluties in het nieuwe Interreg-programma uit zich in een nieuw concept : de **projectenportefeuille**, die gecreëerd werd zodat men kan werken per “cluster” van projecten op een bepaald thema in een gegeven gebied, en zo het geheel mee te nemen van een bepaalde problematiek in al zijn diversiteit. Een godsgeschenk voor een sector die zo heterogeen is als de houtkolom.

En zo, vertrekkende van de verworven kennis van de vorige programma's, kan de portefeuille van het Interreg V, “**Feel Wood**” gedoopt, een efficiënte uitwerking worden, hier in de logica van de houtkolom, gaande van het bos als bron van het hout tot het verwerkte materiaal in de constructie.

Een kleine “culturele revolutie” voor een sector die, sinds (te) lange tijd zijn diverse schakels alleen zal werken. Maar de actoren van begin tot eind van de keten hebben alles te winnen bij een interregionale samenwerking, omdat de acties van de ene een invloed hebben op de resultaten van de andere en omgekeerd. Voornamelijk op het gebied van het bosbeheer, de ontwikkeling en de innovatie bij de bedrijven van de eerste en tweede houttransformatie, maar ook op gebied van de versterking van de *knowhow* in de constructiesector.

III. DE PORTEFEUILLE FEEL WOOD

De differentiatie tussen het begin en einde van de houtkolom is te vinden in het hart van deze projectenportefeuille, die 4 “wezenlijke projecten” (of deelprojecten) bevat die het geheel van de problematiek omvat met dewelke de sector geconfronteerd wordt. De coördinatie en algemene communicatie van het geheel van deze projecten gebeurt door het “koepelproject”.

Het eerste project (**Forêt Pro Bos**) richt zich op de bouseigenaars en –exploitanten, het tweede project (**Trans Agro Forest**) richt zich op de landbouwers en eigenaars van landbouwgronden, het derde (**ProFilWood**) focust zich op de bedrijven van de eerste houttransformatie en de vierde (**Formawood**) is voor de houtverwerkers- en voorschrijvers.

Het gebruik van de projectenportefeuille laat de partners van het koepelproject en zijn 4 deelprojecten toe om de houtkolom samen te brengen rond een gezamenlijk doel: het ontwikkelen van de houtkolom in de korte keten over het geheel van het projectgebied van het Interreg V France-Wallonie-Vlaanderen.

De verwachte resultaten kunnen maar bereikt worden als het geheel van de actoren van de houtkolom, hoewel deze vaak regionaal gericht zijn, toch samen optreden.

De Franco-Belgische houtkolom wordt in zijn geheel geraakt door concurrentie uit het buitenland (geïmporteerd hout in het hart van onze bedrijven, hout geëxporteerd naar het Oosten of Azië, de afwerking van ons houtproduct in het buitenland). Het is dus van primordiaal belang voor deze grensoverschrijdende regio om samen op te treden voor de korte keten van de interregionale houtkolom.

Maar vandaag de dag volstaat de regionale schaal niet meer om de concurrentie het hoofd te bieden en deze projectenportefeuille geeft dus een geweldige opportuniteit voor het geheel van de Franco-Belgische houtkolom om oplossingen te vinden voor de huidige kwesties, zich te ontwikkelen en haar voortbestaan te verzekeren.

1 portefeuille, 4 wezenlijke projecten, een geheel van synergieën

- Het eerste project, **Forêt Pro Bos**, “Diensten van de bos- en houtsector in de korte keten”, zal het project ProFilWood voeden, juist dankzij de evolutie van de bosverjonging in het gebied, bovenop wat reeds bestaat als diagnostische tool. Deze evolutie zal de bedrijven van eerste en tweede transformatie helpen om de lokale bossen beter te leren kennen, die dienen om de korte keten te voorzien.

Daarentegen, als we de noden van de bedrijven van eerste en tweede transformatie overlopen, stelt het project ProFilWood ontwikkelingspistes voor aan het project Forêt Pro Bos om een optimale beschikbaarheid te garanderen van de houtvoorraad in het bos.

- Het tweede project, **Trans Agro Forest** heeft als doel “de bescherming van bodem en water” in het gebied van Interreg V. Hier is agroforestry de bondgenoot om te vechten tegen de problematieken van grondverschuiving en waterpollutie. De bomen en andere lijnelementen helpen om de grond vast te houden bij intense

regenval en absorberen nutriëntenoverschotten en dit alles terwijl ze nog een voordeel leveren naar de biodiversiteit, organische materie en extra inkomsten leveren.

- Het derde project **ProFilWood** "Ondersteunen van de bedrijven van de bostransformatie bij de innovatie en bij het gebruik van regionale soorten" richt zich op het faciliteren van de voorraden in de korte keten op interregionale schaal door gebruik van lokaal hout te promoten. De partners van dit project willen ontmoetingen organiseren "begin-einde-keten" die tot doel hebben om de diverse actoren van de houtkolom te sensibiliseren over lokale boomsoorten, de mobilisatie, de transformatie en afzetmogelijkheden.

- Tenslotte het vierde project, **FormaWood**, "Ontwikkeling van kennis in de technieken voor verwerking van het hout", vertegenwoordigt de laatste schakel in de keten. Dit project voor professionele vorming wil een verhoging van de kwalificatie van architecten, ingenieur-architecten en ondernemers in de houtconstructie bevorderen.

Eens de lokale houtvoorziening geïdentificeerd (Forêt Pro Bos), verdicht (Trans Agro Forest) et uitgebreid (ProfFilWood) is, zal Formawood waken dat aan constructiebedrijven en zij die hout voorschrijven toegang krijgen tot de tools die hen helpen om beter de verschillende gebruikskarakteristieken voor elke houtsoort te leren kennen om zo te verwerking volgens de regels van de kunst, het ultieme doel van de houtkolom.

DANS LE CADRE DU PROGRAMME INTERREG V FRANCE-WALLONIE-VLAANDEREN

23 STRUCTURES

SE SONT RÉUNIES AFIN DE METTRE EN PLACE
LE PORTEFEUILLE DE PROJETS

« FEEL WOOD »

AVEC POUR OBJECTIF DE RÉPONDRE AUX PROBLÉ-
MATIQUES ET ATTENTES DES DIFFÉRENTS MAILLONS
DE LA FILIÈRE FORÊT-BOIS.

Ce portefeuille est composé des projets :

- > **FORÊT PRO BOS**
- > **TRANS AGRO FOREST**
- > **PROFILWOOD**
- > **FORMAWOOD**

Le projet pilote "Feel Wood" répond
aux objectifs suivants :

- > Coordonner l'ensemble des actions
du portefeuille de projets
- > Communiquer sur les résultats globaux
des actions menées par les projets constitutifs

Pour plus d'informations sur les projets
constitutifs du portefeuille :

FORÊT PRO BOS

Gestion durable de la filière courte du bois

www.foret-pro-bos.eu

Chef de file : CARAH
Anne FOURBISSEUR – +32 (0)68 266 584
anne.fourbisreur@condorcet.be

TRANS AGRO FOREST

Préservation des sols et des eaux
grâce à l'agroforesterie

www.transagroforest.eu

Chef de file : HD Gestion ASBL
Fabrice WALRANT – +32 (0)3 20 91 32 49
fabrice.walrant@hainaut.be

PROFILWOOD

Développement de l'innovation
et des circuits courts dans la filière bois

www.profilwood.eu

Chef de file : Nord Picardie Bois
Clément MESSIAS – +32 (0)3 20 91 32 49
clement.messias@nord-picardie-bois.com

FORMAWOOD

Développement des compétences
et acquisition des bons gestes techniques

www.formawood.eu

Chef de file : Ligne Bois
Aurore LEBLANC – +32 (0)81 390 646
al@lignebois.be

Doel van de portefeuille

De projectenportefeuille “Feel Wood” speelt in op 2 prioritaire assen van het programma : de bescherming en waardering van de omgeving door een geïntegreerd beheer van de grensoverschrijdende hulpbronnen en de ondersteuning van de grensoverschrijdende samenwerking door onderzoek en innovatie.

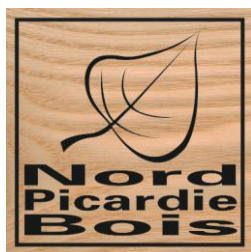
Het globale doel van “Feel Wood” is dus de ontwikkeling van het geheel van de schakels van de houtkolom voor Franse, Walen en Vlamingen. Dit om de actoren aan het begin (boseigenaars en –exploitanten) en het eind van de keten (de ondernemingen van de eerste en tweede transformatie, verwerkers...) toe te laten om op een gezamenlijke manier te werken, eerder dan elk apart.

IV. DE PARTNERS VAN FEELWOOD

De partners van dit project tonen een sterke complementariteit. Ze hebben mekaar gevonden met als doel de verworven technieken van professionelen verder te laten evolueren door hun kennis, vakbekwaamheid en expertise samen te brengen. Vanwege hun geografische verankering zullen hun acties een impact hebben op het geheel van het grensoverschrijdende gebied: Nord-Pas-de-Calais, Picardië, Champagne-Ardenne en westelijk Wallonië en Vlaanderen. Daarentegen hebben de meeste betrokken partners al ervaring met Europese programma's. Het ontstane partnerschap heeft dus alles in huis om op coherente en complementaire wijze de projectenportefeuilles uit te voeren.

De partners

• Nord Picardie Bois (Frankrijk)

Nord Picardie Bois is intermediair van de houtkolom in Hauts-de-France (vroeger Nord-Pas-de-Calais en Picardië). Belast met de animatie van de houtkolom in deze grote regio, groepeerde ze alle professionelen van begin tot eind van de keten – private en publieke boseigenaars, bosexploitanten, zagerijen, timmermannen, houtverwerkers...

Nord Picardie Bois animeert de ontwikkelingsstrategie van de keten in verband met de structuren van de korte keten en de kwaliteit, en de valorisatie van lokale soorten in de constructie en voor energie. Als zodanig ontwikkelt zij acties ten voordele van professionelen: technische ondersteuning, collectieve informatieacties, opleidingen en/of promotie van het netwerk, promotieacties, hulp bij innovatie enz. Nord Picardie Bois heeft ook als missie om de economie te observeren voor de sector en hun activiteiten te valoriseren en een troef bij het grote publiek te zijn.

Meer info op www.nord-picardie-bois.com

• **Ligne Bois (Wallonië)**

Ligne Bois is een informatie- en animatiecentrum voor de houtkolom in Wallonië die als doel heeft het hout te promoten voor de verwerking, de renovaties, de uitrusting voor interieur en exterieur. Ligne Bois is daarenboven een groepering van bedrijven die

architectenbureaus, studie bureaus en verwerkingsbedrijven omvatten, waaronder de belangrijkste in de sector.

Om de verschillende houtconstructiesystemen te ontwikkelen en valoriseren en de verschillende voordelen van het materiaal te leren kennen, zowel bij professionelen als particulieren, beschikt Ligne Bois over een groot palet aan acties en werkt daarvoor in samenwerkingsverbanden met verschillende organismen die betrokken zijn bij de promotie van de houtsector. Zo stelt ze haar kennis inzake communicatie en organisatie van evenementen ten dienste van de sector. Ligne Bois werkt op meerdere niveaus: ze organiseert conferenties, bedrijfsbezoeken, bezoeken aan speciale projecten en werven, en ook studiereizen in het buitenland; ze werkt mee aan het opstellen van opleidingen; ze publiceert persartikels en thematische dossiers, bedrijfsportfolio's, openingen van architectuur; ze biedt financiële prikkels voor innovatie en stelt plaatsen voor expositieplaatsen voor op beurzen; ze organiseert ontmoetingen ten voordele van professionele relaties, publieke mandatarissen en studenten enz.

Meer info op www.lignebois.be

• **APB (Vlaanderen)**

Het APB-NB, Aanspreekpunt Privaat Beheer – Natuur en Bos, (vzw) is een organisatie die opgericht werd door "Landelijk Vlaanderen" en de "Koepel der Vlaamse Bosgroepen" als overlegorgaan tussen het ANB (Agentschap voor Natuur en Bos) en de private beheerders. Het doel van het APB is te

waken over de implementatie van het Natura 2000-programma, globale informatie te verschaffen voor de private beheerders en hun te vertegenwoordigen in complexe projecten. Zo is het APB voor de private beheerder en infoloket te zijn tussen de beheerders en de overheid, hetgeen een gegevensbank impliceert, analyseren van studies en het verdedigen van de belangen van de private beheerders in diverse overlegorganen. Hun doelpubliek omvat kleine en grote natuur- en bouseigenaars.

Meer info op www.privaatbeheer.be

Perscontacten

Voor Fankrijk

Nord Picardie Bois
Clément Messias

Chargé de missions – projets européens
+33 (0) 3 20 91 32 49
+33 (0) 6 08 83 50 57 34
clement.messias@nord-picardie-bois.com
www.bois-et-vous.fr

Voor Wallonië

Ligne Bois ASBL
Aurore Leblanc
Coordinatrice de l'asbl
Gestionnaire des projets européens
+32 (0) 81 39 06 46
+32 (0)494 65 12 57
al@lignebois.be
www.lignebois.be

Voor Vlaanderen

Aanspreekpunt Privaat Beheer - Natuur en Bos
Valérie Vandenaabeele
Sr Project Manager Nature 2000
Policy Officer

+32 (0)2 217 27 40
valerie.vandenabeele@privaatbeheer.be
www.privaatbeheer.be

Synthese

- DE HOUTKOLOM BESTAAT UIT VELE SCHAKELS DIE MEKAAR VAAK NIET KENNEN , MAAR DIE NOCHTANS NAUW MET ELKAAR VERBONDEN ZIJN VOOR HETZELFDE MATERIAAL: HET HOUT.
- VROEGER WAS HET ENKEL MOGELIJK OM OP EEN VAN DE SCHAKELS TE WERKEN, NOOIT OP DE GLOBALE KETEN.
- EEN VAN DE BELANGRIJKSE EVOLUTIES IN HET NIEUWE INTERREG-PROGRAMMA BESTAAT UIT HET ONTSTANE CONCEPT VAN : **DE PROJECTENPORTEFEUILLE.**

- DE PORTEFEUILLE “FEEL WOOD” **LAAT TOE HET GEHEEL VAN DE PROBLEMATIEK TE BEGRIJPEN** VAN DE HOUTKOLOM, VANAF HET BOS TOT HET VERWERKTE HOUT.
- HET PROJECT FEEL WOOD STAAT RESOLUUT VOOR EEN IMPLEMENTATIE VAN EEN DUURZAME, INTELLIGENTE EN INCLUSIEVE VOORUITGANG ZOALS VERMELD IN DE STRATEGIE VAN “EUROPE 2020”.